

Sanika kutik be pisinge

Zeynep ARSLAN

Ju mormek beno. Vacime, lace padisayi. Ju niştanê xo esto. Niştano siyirli! Vayir çike vano, u niştane ano hurend. Vaştiya mormeki roce vazena ke ju saraye bero viraştene. Mormek emir dano niştane, u ki ju helm de saraye ano meyda. Hama, na kar sera ju ki qarino, çimeşiaen keno, niştane tireno. Lace padisayi hers beno, beno xirabin. Niştane ke çino, destê ey ra qe tawa neno.

Kutik be pisinge yeno telewe, qesê

xo kene ju: "Lace padisayi zaf kuyt tenge, ma şime niştane binivime!" Niştane Erabi tirtu. Pisinge be kutiki kuyne ra rae. Rae de xêle bela u tengiyê oncene. Sone resene suka Erabo. Qayt kene ke u Erabo ke niştane tirtu, ebe niştani isonu re karenê de xirabino keno. Dizdeni sone kuyne çe Erabi. Ju waxt ra dima Erap sono hewn. Kutik boe ceno, Erabi niştane kerdo bine zonê xu. Nêzonene ke çutur uca ra vece, tepya bere lacê padisayi xo dere!

Pisinge nia vana:

- Tu hasar winde, ez nika niştane fekê di ra vecon!

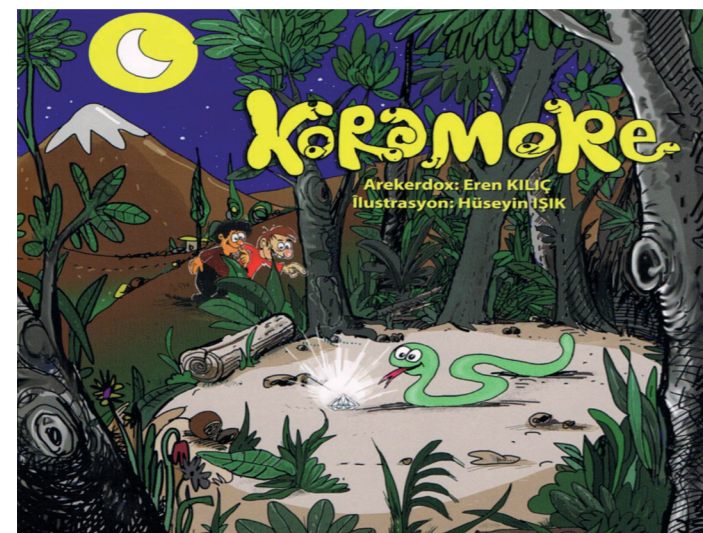
Pisinge sona, di tel zimelane xo soy-nena pîrnika Erabi ra. Erab, se ke vano "hapşu", niştane bine zon ra firdano. Kutik, ju helm de niştane ceno remeno!

Raê ra pisinge kutik ra vana ke, "niştane bide mi, ez zon, tu gezewa, lawena niştane fekê to ra perono, siyirlio nêvîndeno".

Kutik, gos nêdano pisinge. U vazeno ke niştane ebe xo bidero vayire xo. Vayire xo sa bo ke kutiki ra zaf hesbikero! Kutik, coro niştane dano pisinge! Xêle sone, raşta ju çhem bene ke ju mormek tor erzeno ağwe. Vazeno ke moso pebicero! Mormek, tor, mosi... Kutik, nêşikino xu pebicero, peyniye de laweno. Se ke laweno, niştane fek ra firdano gînenno ağwa çhem. Ju mose reseno, niştane qulutneno ro!

Pisinge zaf mirodina kutik ra. Kutik ki zaf posmano, hama dest ra çi yeno! Pisinge sona, u mormeko ke tor erzeno, nişdi de vindena. Merik es ke tor erzeno, lewe xêle moso de u mosowo ke niştane qulutna ra u ki gînenno zerê tor! Pisinge herbi xildana i mosi cena xu fek remena. Xêle ke şiyê durrî, vindena mosi kena parçe purçik, zerê ra niştane vecena.

Peyniye de niştane, pisinge cena bena dana lace padisayi. Vayirê pisinge zaf sa beno, a rocê ra dima pisinge ra zaf heskeno.

Eren Kılıç, domanorê kitabo dien ki vet!

Ra Ma - Eren Kılıç, sebeta domano re kitabo dien ki vet. Namê ni kitabi Koramore o. Nu kitab di zon de ard meyda: Zazaki u Kurdi. Ju pelge de nusno, ju pelge de resm viraştu. Resmê kitabi, deste Hüseyin Işık ra veciye. Kam ke wazeno domanenê xo re ni kitabi bicero, şikino ebe numra telefoni ya ki ebe interneti bireso Kılıç: (Tel: +43 1 641 99 85 - 30, E-Mail: info@bilcom.at)

Sima ke gencu kene hepis i ki vecine koo!

Asma virene, ju xebere gîne nasnamone Tirkia: Cêneka fulare surê, veciye koo! Namê xo Ayşe Deniz Karacagil bi. Antalia ra poşt daybi domananê Parkê Gezi. Nu, aê re kerd qusir, çêneke eşte hepis. Vatena nasnamo, çutur ke hepis ra veciye, perê xo daypiro onciye koo.

Çiroki Süleyman ÖZDEK

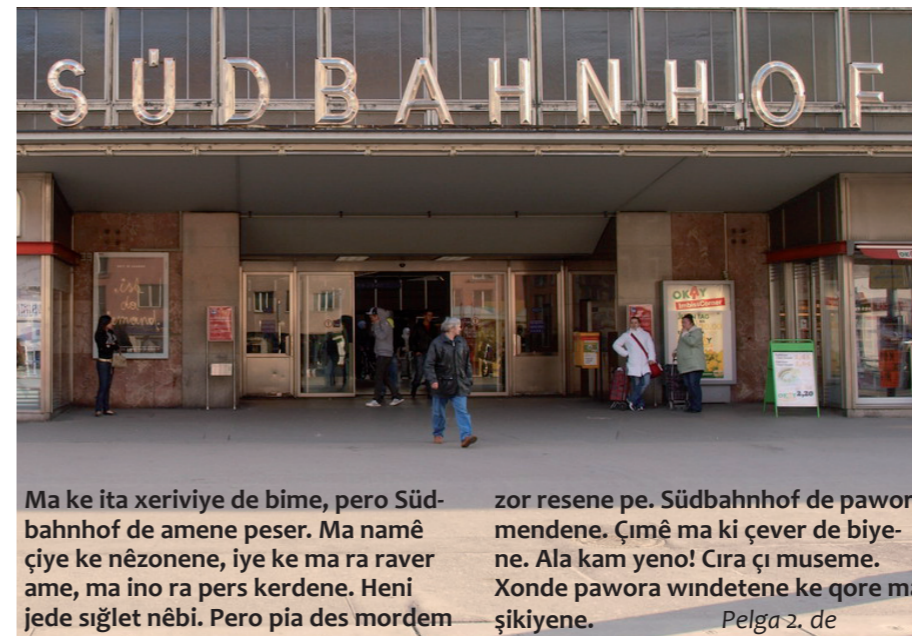
Aliê Dawaşaye

Ju rocê, ju mordem i bin ra perskenu:
- Biraê mi namê tio xêr çiko?
U bin, nia cûab dano ci:
- Namê mi, Aliyê Dawaşawo.
Mordemu ke namê Ali ra pers kerdbi, çimanê xu kenu gırs:
- Biraê mi, ma u namê tu mi ra biyene, ani pişt u piren mi ra çinebiyene!

raa ma

Pelga Zazaki/Kirmancki ⇨ Hezirane 2014 ⇨ Amor: 3

Qurvetê, çutir biye welat!

Ma ke ita xeriviye de bime, pero Südbahnhof de amene peser. Ma namê çiyê ke nêzonene, iye ke ma ra raver ame, ma ino ra pers kerdene. Heni jede siğlet nêbi. Pero pia des mordem

zor resene pe. Südbahnhof de pawora mendene. Çimê ma ki çever de biyene. Ala kam yeno! Cra çi museme. Xonde pawora windetene ke qore ma şikiyene. Pelga 2. de

Peyserbiyaene

Na dina de rocê be rocê bi siğlet amay isoni. Ma çixa ke bime zaf, na dina de mare çikê lozimê, i peru bi kem. Heto bin ra, ma hem ser u binê hardê dina de çi esto çi çino xore zaykeme, hem ki xêlê varetene dina bêsebeb keme qîlerin. İsonu re zaf çi lozimo. Peyserbiyaene u ardene, seba isonen u seba dina, zaf karo de rında. Pelga 3. de

Bêpere kursê Zazaki!

İye ke wazene zonê Zazaki bimusere, emser i ki şikine ebe kuponê AK, bêpere kurs bicere. Ni kursi, VHS Favoriten ana raşte. Kurs, asma Oktobere de beno ra. A numra tilfon be edrese internetyo ke ma cer nusno, gereke ino ra juye ser, birese AK. Vace ke, "ez ju kupona wendene vazon". İ, kuponi ebe

poste rusnene çe sima. Ora dima, ebe i kuponi sone VHS Favoriten de xo kayid kene.

E-mail: <http://wien.arbeiterkammer.at/bildungsgutschein>
AK Tel.: 0800/311311 (Sate: 08:00-15:45) Maylın: 0676 773 62 73

NA PELGÊ DE ÇI ESTO

- Hüseyin Şimşek: **Virendia merdena zonu bicime!** →2
- Cemal Babayigit: **Çixa gosdame ro u lesa xo?** →2
- Zeynep Arslan: **Sanika kutik be pisinge** →4
- Mesud Neverdano: **Sima gencu kene hepis i ki vecine koo!** →4
- Eren Kılıç, **domanorê kitabo dien ki vet!** →4
- Süleyman Özdek: **Çiroki** →4

Komê Dêsimanê Vienna, Festê Xozat de çadirê keno ra!

Raa Ma - Komê Dêsimanê Vienna, 30 e Nisane 2014 de ju konser ardbi meyda: "Gencê Vienna Telebanê Dêsimi Dane Wendene!" U qezenco ke ni konser ra ama, ebe di 25 teni çadiri hernay. Emser ra tepya, nara dima her serre, Feste Xozat de ni çadiro nane ro, misleto ke yeno festi ino ebe pero kene meyman. Nia, hem xizmetê dane meymananê Dêsim, hem ki pere ke ni kar ra amay, ebe i pero etace kamci telebo ke esto, ino dane wendene. Yane, burs dane ci!

Komê Dêsimanê Vienna, na xizmeta xo ebe phoşteniya Belediya Xozati be sar u misletê Xozati ano raşte. Ni çadiri, werte 30 e Temuze be 2 e Amnona Peyene rakerdi manene. 9 e Temuze ra tepya, kam ke vazeno şikino ni çadiro de xo re cao rabirno.

(Tel.: 00 9 0539 698 76 68)

Kitabxananê Vienna de Zazaki domanorê saniko biwanime!

Raa Ma - Kitabxanê Vienna (Stadtbücherei Wien) zonu ser ju karo de muhim ana raşte. Kam ke wazeno, şikino sero ju kitabxane de ebe zone xo domanorê saniko biwano! Sima ni kari, kamci mala de wazene, şikine uca de bikere. Dest berjine ci, zonê tepya nêmano!

Mail: martina.adelsberger@wien.gv.at
Tel.: 01 / 0676 / 811 88 45 35

Virendia merdena zonu bicime!

Na dina, ebe xêlê jibatîyo çerexina. Jibatîya jue ki sebeta zonanê ke bene wind sone. Dî heftê de ju, ju zon mireno! Hatam nika, dina de şeş hazar (6000) tene zoni amaybi qesekerdene. Nî zonu ra xêlê teni bi wind şî, xêlê teni cîla merdene de re. Zone henini este ke, î zonu, teyna di-hire ison be-sekene qesebikere!

Mîsletê Almanu ra Alexander von Humboldt (1769 - 1859), na dina seru zaf feteliyo, xêlê cai dibi. Na are de şîbi Venezuela ki. Xêrê Chavez, na suke nika zaf isoni naskene. Humboldt, a suke de sono dewe. Na dewe, çemê Orinoco ra nijdiya. Namê xo ki Maypures bia. Humboldt, dewa Maypures de raştta ju theyre (papaxan) yeno. Fekê theyre qe qapan nêbeno, qe ju deka wengê xu nêbirino. Humboldt, dewico ra perskeno:

- Nu papaxan sawano? Ebe kamci zoni vano?
Dewici, nîa cuwab dane cî:

- Ma ki nêzoneme, nu papaxan sawano! Ebe zonê aşira Aturesu qesekeno. İno ra qekes nêmend, pero merd şî. Nika zonê aşira Aturesu, teyna bu papaxan zonenu.

Na sanîke ya ki çîroke niya. Çiye de nîanen raşt biyo. Nu qulo heneno ke gonya ison keno husk! Huynayîşe ison nêmede verdano. Çîmê isoni giran giran bene pîr, rie isoni de tal u tîrs kuyno tewerte! Xêlê zoni giran giran bene vind sone. Zonê mîsletê Timoru (Avustralia) ra watene Mati Ke. Nu zon key biwind kam zoneno? Kotye na dina de çand zoni, çîwaxt u çutîr biye vind, ma şîkime ni persu vera qesê xêlê derg bikime! Eke, namune î zonê ke biye vind, ino tedîma binusnime, pelge ju kitabî senik yene. Zonê mîsletanê qîconê ke xona yene zonver, ino ra zafî tenî, endî cankeşîye de re. Zone henin este ke ino, teyna di-hire ison qesekene.

Yane merdene, teyna raya zonê ma sero nîniştîbi ro. Xêlê zoni, bivind ra şî, xêlê zoni ki cankeşîye de re. Hatam vîzerî, merdene amaybi niştîbi qirtîka zonê ma ki! Nika sabîme ke Kîrmancîye, merdene verê çeberê xo ra tereqîte! Endî Kîrmancîye re merdene çîna. Hama xo vîra mêkere: Ma çîxa ke ebe zonê xo qesî, sanîqî, kîlamî ard xo vîr; qesekerd, wend, nusnay, musnay merdene zonê ma ra xonde dîr vîndena!

HÜSEYİN ŞİMŞEK

Qurvetê, çutîr biye welat!

Ali DİKME

Qurvete ma re biye welat. Nika aqîlê ma nêsono ser; ma çutîr xonde ita mendime! Ma ke ameyme na welat, ma vatene, “xonde phonc serri ita maneme, peyco cereme ra some welatê xo”. Hama henî nêbi. Çewres u phonc serri verd ra şî! Emr amo peynîye. Porê ma biyo sîpe u palaxe. Dîdani rişîye, zoniyo de teqete nêmend. Domani zeweyîye, tornî biye pil, ma bîme dek u qalîk hona îtarîme. İta ki ma re bi welat.

Serro ra raver ma ke xona newe amaybîme, ma ra qe qule oli, Almankî nêzonene. Ma ke çî guretene ebe beçîke musnene. Ora dîma pere kerdene lapa xu, lape kerdene derg, ino lapa ma ra ebe xo çîxa ke heq kerda xonde pere guretene. İ bin peyser dene ma.

Ma ke ita xerîviye de bîme, pero Südbahnhof de amene peser. Ma namê çîye ke nêzonene, iye ke ma ra raver ame, ma ino ra pers kerdene. Henî jede sîğlet nêbi. Pero pia des mordem zor resene pe. Südbahnhof de pawora mendene. Çîmê ma ki çever de biyene. Ala kam yeno! Cîra çî museme. Xonde pawora windetene ke qore ma şîkiyene. U waxt roca peyeni (seseme) ki her ca qapnbi.

Ju roce, heq rametîye cî dero, Hîdır Güler amo, istason de werezaê xo Alişan Güleri pers keno. Cîre silaîye rusna, hama hatam a rocê cîra qe xevere nêgureta. Cokîra kam ke newe yeno, Hîdır sono ino ra pers keno. Hama kes nêdiyo, giran giran ame lewe mî.

Mî ra perskerd:

- Tî kotîra ama?
- Ez, Astamol ra amune.
- Key toxtor de muane biya.

Mî roce cî ra vate. İ perso bin ard zonser:

- Ma thawa to namê Alişan Güleri hesna?
- Kotîra wo Alişan?
- Dêsim-Mazgîrt rawo.
- Ez Pîlemoriye rawo. Alişan Gülerî naskon, ez ve dey ma pia esker de bîme. Astemol de ma jüvin dî. Toxtor ra ke vejîya, vake “son welat peyco yen”.

Mî ke ni vatî, sabre apê Hîdırî tene bi hîra. Mî ra nîa vat:

- Be şîme, mijdan dan to. Şîme ju qewa de niştme ro. Garson ame, ma se kerd se nêkerd, thawa jüvin sare nêkerd. Ma vame “qewa”, a dota ma ra çîye vana, hama ma qe thawa famnêkeme. Ma niada ke nîa nêbeno. Uştme ra şîme! Raştta ju lazek bîme, ma cîra pers kerd:

- Ne bao, na suke de çond qewî este?

Lazek, vîrende xo be xo mor-dî, ora dîma ma ra ki vatî:
- Hewt-heşt tenî este.
Ape Xîdır, çîra nîa vat:
- Ma re namê jüye binusne.

Lacek, namê ju qewa ma re nusna, kağıte de ma. Ma ki ebe a kağıte tepîa şîme qewa. Pelge da cenîke. Sare xo sana, şîye vejîye ame ke ma re ju qewa arda, lewe de ki ağıwe na ro! Ape Xîdır va ke, “na telmasa qurvete xo re oncem, hama nu merate zonê ninu se bikerîme”! Ape Xîdır Güler, xêlê serro şîyo heqîya xo. Amorê pelga mawa bîne de ki Bava Boğı nusnen.

Çîxa gosdame ro u lesa xo?

Raa Ma - Baba Cemal (Cemal Babayîğît) Dêsimîco. Serro ra raver ama Vienna. İta bi wayîrê kari, bi wayîrê zaw u zeç. Dî tene diplome xo este: Jukekê sebeta ticaret ya, a bîne sebeta stilê weşenaen rawa. Yane, antronerê sporiyo ki! Ma wazeme ke gos bidîme Baba Cemalî, ala mara sewano.

“Ma xêlê isonî xu nasnêkeme. Xêlê teno, nê roê xo ra, nê ki lesa xo ra hayiro. Çîra? Çîke, qîymet nêdame xo! Her rocê de ju sate mare besa. Ma ke xona dewo de bîme, sere hard u bîne asmen de çîke esto, ma ino peruno ra nijdî bîme, haşt bîme. Eke amayme suko, ma xez-na hardî kerde xovîra. Vienna na het ra suka de rînda; hefte de ju raye sere koo,

sere birro. Bîfeteliye, hawao pak boncere pîskanê xo.

Roê isonî ebe çînay beno mîrd? Ebe haştîni, ebe sabenî, ebe huyenî... Hewlêna na kainatî heskerdena. Nî per u pia, meditation ra verene ra. Xo peyser merze re, meditation bikere! Kîlamu vacere, gosbidere sanîko, çîroko. Sema sere! Nî peru melemê zere sîmaê.

Lesâ xo nasbîkere. Şeş se phazî, dî se gemîg u xağê ma este. Sebata weşîya nîno, gereke herroc antreman bikîme. İ ke rînd nêguriyay, ma çîtur şîkîme pawera vindîme! Dewo de kar dîma, mal u naxîr dîma; koo, dero, raştta be çalo de rocê de 15 kilometro şîyene amene. Hem ki her ju ca de ritîmo binde! Raver kokîmî,

hatam neway, hatam se u des serri lîngo ser mendene. Çîye ke organîkê ino bure, teyna ino bîsîmere. Herçî waxtê xo de wesî. Aznen bikere, bîwosere. Dîdananê xo fîrçe kere.

Ma hefte de di-hire rey yeme telewe. Antreman u meditation keme. Kam ke wazeno, ser u çîmanê ma ser yeno. Qe mevacere; ‘ez besernêkon’, ‘ez heqebere nînon’. Lînga seyîtani bîskere, bere!”

Baba Cemal, nîa vano. Kam ke xora heskeno, qîymet dano ro u lesa xo, gos cidero rînd keno.

Baba Cemal Sport Club
E-mail: Babacemal@live.at
Tel: 0676 401 44 07

Peyserbiyaene

BÜLENT TOSUN

Çîyo ke biyo qan ya ki endî mare lozim niyo, ino erzeme. Nika ma suko de herçî erzeme konteynîrê î çî. Nî çîyone qanora zafîne dane are bene, pawulko de rey-na

kene xam-made. İ xam-made ra çîyonê newî ane meyda, virazene. Ebe nu karo de xêr, isoneni hetê xam-made ra zaf karlî vecîna. Na dina de rocê be rocê bi sîğlet amay isonî. Ma çîxa ke bîme zaf, na dina de mare çîkê lozimê, î peru bi

kem. Heto bin ra, ma hem ser u binê hardê dina de çî esto çî çîno xore zaykeme, hemî ki xêlê varetana dina bêsebeb keme qîlîrîn.

İsonu re zaf çî lozimî. Peyser-bîyaene u ardene, seba isoneni u seba dina, zaf karo de rînda. Hewaê, deryaye, golê, çemê na dina nêbene qîlîrîn. Ju ki ebe na peyserbîyane, isonî enercî de ki zaf tesaruf kene. Ju misal bîdîme: Vacîme ke ma ju tone kağıte eşte. Ma eke ni kağıtê qan çîxa rey-na ard meyda, xonde daru senîk bîrneme. Seba kağıtonê newo, dar u biro, xêlê nêbîrneme. Eke isonî peyserbîyaene mokem bicere, haway pak guretene de se de hewtay (% 70), ağıwe ra se de çewres (% 40) tesaruf keme. Kamci mado de peyser-bîyaene bîna: Kîmya, cam, alimon, pîlastîk, pil, ronê motoro, beton, demîr-metal, çîyo ke orxanîk mado ra dîma mend, darê qanî...

raa ma

Wayîrê Pelge: Axademiê Elewîyanê Austria ♦ Ergatkerdoği: Zeynep Arslan, Ali Dikme, Mesud Neverdano, Süleyman Özdek, Hüseyin Şimşek, Bülent Tosun ♦ Tel.: 0660 458 98 08 ♦ E-mail: AA_Austria@gmx.at ♦ Panka (Hallac Medien): Bank Austria - IBAN: AT82 1200 0513 2936 5507 - BIC: BKAUATWW

Pelga Zazaki/Kirmancki

Hezirane 2014

Amor: 3

İ komê ke dest u phoşt dane na pelge:

Akademiye Elewîyanê Austria ♦ So-Be Tv ♦ Radonê Dêsimî ♦ Komê Wendoğonê Elewîyanê Vienna ♦ Hallac Medien